

Sabima kartleggingsnotat 36-2020

Kartlegging av småpattedyr i Nordland i 2020

Av Per Ole Syvertsen †

Emneord: *Nordland, kartlegging, småpattedyr*

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

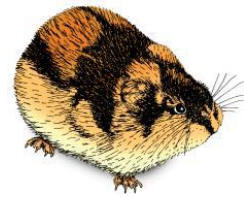
I 1999 ble det publisert et europeisk pattedyratlas, ofte omtalt som EMMA (Mitchell-Jones mfl. 1999). Norsk Zoologisk Forening bidro den gang med opplysninger fra Prosjekt Pattedyratlas, som var i en aktiv periode med datainnsamling. Det nasjonale prosjektet resulterte aldri i en bok som planlagt, men databasen er importert til Artsobservasjoner.

Det europeiske prosjektet blir nå gjentatt for en nyutgivelse i 2024, som primært vil dekke perioden fra 2000 og utover. Som i 1999 vil EMMA2 presentere utbredelsesdataene i ruter på 50x50 km. Det nye prosjektet er presentert for leserne av NZFs medlemstidsskrift *Fauna* med oppfordring til aktiv rapportering av pattedyr i Artsobservasjoner (Syvertsen 2018). For mange pattedyrarter vil funnmaterialet i Artsobservasjoner gi et godt grunnlag for plotting av utbredelse i en oppløsning på 50x50 km. For flere artsgrupper, blant annet spissmus og mange smågnagerarter, er det imidlertid behov for artsrettet feltinnsats for å fylle hull i datasettet. Målsettingen med mitt prosjekt er å bidra til bedre dokumentasjon av disse artenes utbredelse i Nordland, primært i kommunene sør for Saltfjellet.

METODER, FELTARBEIDET OG RESULTATER

Det ble tatt sikte på levendefangst av småpattedyr i Ugglan-feller ment for mus. Det finnes mer effektive feller for levendefangst, men ved gode smågnagertettheter gir også Ugglan resultater. Jeg hadde allerede et antall Ugglan-feller i min besittelse, så dette ble et billig prosjekt. Fellene ble åtet med ferskt peanøttsmør innknadd med havregryn.

De to nettene 14.-15. juli og 15.-16. juli ble feller utplassert på to lokaliteter i Hattfjelldal-Aarborte kommune, ved begge anledninger ti feller. Den første natta på østsiden av elva Vefsna, like utenfor Auster-Vefsna naturreservat, litt sørvest for Kubåsdalen, om lag 160-180 m oh. på koordinat 65°34'18" N, 013°52'36" Ø. Den neste natta like nord for Nyhaugen ved inngangen til

Susendalen, ca. 230-250 m oh. på 65°25'44" N, 013°58'58" Ø. I begge områder er vegetasjonen dominert av granskog.

Det ble ingen fangst disse to nettene, og det var heller ikke tydelige tegn til gnageraktivitet i terrenget. Dette skulle vise seg å være tilfelle for hele Helgeland gjennom sommeren og høsten, både i skogsterreng og på fjellet. Rana Blad kunne 2. oktober melde at 2020 ble et tungt år for fjellreven i Nordland, med påvist yngling i bare seks av 81 sjekka hilokaliteter. De seks ynglingene var alle sammen i nærhet av føringsautomater og produserte 27 valper. Til sammenligning var tallene i 2019 18 ynglinger og 104 valper. Denne trenden ble jeg kjent med på sommeren.

Med disse dårlige utsiktene til fangst valgte jeg å ikke bruke mer av kartleggingsmidlene fra Sabima. Dret ble altså ikke utplassert flere feller. Jeg var likevel på diverse turer rundt på Helgeland, til min bostedskommune Rana og omliggende kommuner på Nord-Helgeland, men også bl.a. til Alstahaug, Brønnøy, Vefsn, Vega og en ny tur til Hattfjelldal-Aarborte. På disse turene så jeg ingen trafikkdrepte småpattedyr, og jeg hadde bare én observasjon av en levende smågnager (en sannsynlig markmus i Hemnes).

Litteratur:

Mitchell-Jones, A.J., Amori, G., Bogdanowicz, W., Kryštufek, B., Reijnders, P.J.H., Spitzenberger, F., Stubbe, M., Thissen, J.B., Vohralík, V. & Zima, J. (red.). 1999. *Atlas of European Mammals*. The Academic Press, London. 484+xii s.

Syvertsen, P.O. 2018. Nytt kartleggingsprosjekt for europeiske pattedyr. *Fauna 71* (1-2): 45-47.